

איזה מין עכביש

כמה פעמים יצא לכם לראות עכביש בטבע או אפילו בבית ולתהות על מינו?
באוניברסיטה העברית בירושלים יש אוסף עכבישנים לאומי, שם חוקרים את מגוון
המינים וישמחו להגדיר כל עכביש שמצאתם – ואולי גם להוסיפו לאוסף
כתב וצילם: איגור ארמיאץ'

לורדיה (Loureedia) – עכביש מתשפחת הסרבולניים, שהתגלה בישראל ונקרא על שם הזמר לוריד

העכבישה הקירחת מהסוג Hogna, מתשפחת הזאבניים

הזמנה: "חמישי באוספים"

אם גם לכם יש עכביש שתרצו להביא להגדרה או אם בא לכם ללמוד עוד על העכבישנים בישראל, אתם מוזמנים להגיע למיזם "חמישי באוספים". מדי יום חמישי ראשון בכל חודש, בשעות 15:00-17:30, פותחים את מעבדת אוסף העכבישנים הלאומי (ולפעמים גם אוספים אחרים) לקהל הרחב ואתם מוזמנים להגיע ולהתרשם ממנו מקרוב. לפרטים נוספים לתיאום ביקור: www.nnhc.huji.ac.il או חפשו בפייסבוק – "אוספי הטבע באוניברסיטה העברית".

הכותב הוא סטודנט באוסף העכבישנים

הגוף, מאחורי העיניים. מינים חדשים למדע של עכבישים מתגלים מדי שנה ולא יכולתי לפסול את האפשרות כי לפני תצלום של מין כזה, וכדי לא לפספס את ההזדמנות להגדיר מין חדש ביקשתי מהמוצאים להעביר את הפרט המסקרן אל האוספים. ההעברה התבצעה כמעט כמו בסרט מרגלים: באמצע רחוב מרכזי בירושלים החליפה ידיים קופסת פלסטיק עם מכסה כחול - והעכביש המוזר היה אצלי. כשהגעתי למעבדת האוסף, ניגשתי מיד לבחון את הזאבן החדש. תחת הגדלתו של הבינוקולר (מיקרוסקופ המאפשר לראות אובייקט בתלת ממד), התגלתה זהות העכביש במהרה: היה מדובר בנקבה גדולה במיוחד וכהה בצורה יוצאת דופן, מהסוג *Hogna*, שממנו ידועים לנו בישראל שני מינים נפוצים. אף כי לא הייתה מין חדש למדע, הגודל והצבע הבלתי רגילים הפכו אותה לתוספת רצויה וחשובה לאוסף הלאומי. והכתם מאחורי העיניים? הוא התברר כקרחת! האזור שבו הופיע הכתם האדמדם מכוסה לרוב בשיער צפוף בצבע חאקי, אך העכבישה המסוימת הזאת איבדה את השיער מאחורי העיניים (אולי בקרב עם בעל חיים אחר או בתאונה) וללא כסות השיער נגלה לעין השריון הגבי האדמדם האופייני ל-*Hogna*.

אוסף העכבישנים הלאומי הוא אחד מאוספי הטבע של האוניברסיטה העברית בירושלים, בקריית אדמונד י' ספרא. במעבדת האוסף חוקרים את מגוון מיני העכבישנים (עכבישים וקרוביהם) בישראל ועוסקים גם בחינוך ובהנגשת הידע על בעלי החיים המרתקים האלה. לעתים מגיעות למעבדה בקשות לזיהוי של עכבישים שאנשים ראו בביתם או בטיולים. יש מקרים שבהם תמונה הנשלחת בדואר אלקטרוני מספיקה לשם מתן הגדרה ברורה, אך לא תמיד. יש מיני עכבישים רבים שכדי להגדיר אותם נכונה ולהפריד אותם ממינים הקרובים להם, צריך לבחון אותם תחת מיקרוסקופ במעבדת האוספים. לפני זמן לא רב התבקשתי לזהות מתמונה עכביש ממשפחת הזאבניים (עכבישים קרקעיים הידועים בכך שהנקבה נושאת את צאצאיה הצעירים על הצד הגבי, הדורסלי, של בטנה - אותם הצאצאים שמתפזרים לכל עבר בהמוניהם כשנוגעים בטעות בעכבישה בניסיון לגרשה). רוב הזאבניים שנצפו בישראל ומגיעים למעבדה להגדרה משתייכים לאחד מחמישה מינים נפוצים וקלים למדי לזיהוי, ולכן הופתעתי מאוד לקבל את התמונה ההיא, שהייתה שונה מאוד מכל אחד מחמשת המינים האלה. מאפיין בולט במיוחד היה כתם בצבע אדמדם בקדמת